Oponentura diplomové práce

Tomáš Jusko

PLOCHOST A MIZENÍ
FLATNESS AND DISAPPEARING

Objekt / instalaci vnímám, v kladném slova smyslu, jako bezbřehý terén výtvarného umění, kdesi umělec může dovolit vytvořit z jakéhokoliv materiálu cokoli. Nekonečně velký, široký, vysoký, těžký, objekt, a nebo třeba objekt o velikosti mikročástice.

Tomáš Jusko svou diplomovou práci vytvořil společně s Alex Selmeci. Autoři spolu spolupracujíod bakalářského studia v Košicích. Jejich práci sleduji od roku 2020.Pamatuji si instalace Idle Cruising ve Východoslovenské galerii v Košicích, nebo instalaci pro skupinou výstavu v pražské Futuře z téhož roku.

Pohybují se inovativně a elegantně na hraně abstraktní skrumáže a objektu nápadně připomínající konkrétní věc. Toto napětí mezi realistickým a abstraktním stvárněním je pro mě stěžejním východiskem jak na práci nahlížet. Vidím zde prostor pro otevřenou interpretaci, hledání smyslu, až nesmyslu a paradoxu.

Paralely jsem našel v dílech amerického umělce Gedi Sibonyho. Mám na mysli jeho abstraktní objekty - koláže z lepenek a igelitů. Dále mě jejich práce připomněly objekty Vincenta Fecteau, vyrobené z obyčejného molitanu. Nebo i některé díla českých umělců Richarda Nikla a Jiřího Mahy.

Musím se přiznat, že jsem netušil při zkoumání samotných děl jejich myšlenkové pozadí. Vždy mě u instalací Alex a Tomáše přicházela na mysl hesla jako recyklace, arte povera, dada, hledání smyslu.

Diplomová teoretické práce mi ale změnila pohled na práci autorů. Vlastně vše co jsem od autorů do této doby znal ještě více zbytnilo. Dostalo pevnější základy. Cítím z umělců touhu po vzniku, zhmotnění palčivých otázek, kritiky a myšlenek. Od teď budu jejich práce vnímat více sociopoliticky než dříve.

Praktická část skýtá jistá úskalí, která umělci reflektovali v průběhu konzultací. Například možná až nezvykle příliš vyprázdněná instalace v galerii může působit na první pohled příliž minimalisticky. Jako kdyby se v rámci diplomky možná vzdálili až moc od své běžné praxe. Ovšem to se nedá úplně hodnotit od stolu dokud instalaci neuvidíme na živo.

Celkově je praktická část ale vynikající, samotné objekty rozehrávají chuť téma zkoumat, nechávají diváka volně interpretovat. Prostě platí to co jsem napsal výše o celkové kvalitě umělců.

Otázka na závěr. Jak moc je pro Tebe důležité, aby instalaci, kterou máme před sebou divák vnímal jako sociopolitickou kritiku vůči dnešní přepravě zboží po planetě? Bude celý text diplomové práce po ruce divákovi?

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat diplomovou práci hodnocením výborně (1).

MgA. Antonín Jirát
V Praze dne 26. 5. 2023